

ΘΡΑΚΙΚΗ
ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΕΤΗΣΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΘΡΑΚΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1897

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
1897

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ 40 ΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΕΝ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΤΟ ἡμέρα Παρασκευὴ Μαρτίου 9, 1839. Αἱ χι-
όνες εἶχον διαλυθῆ, ὁ Βορρᾶς ἐπνεεν ἐλαφρότα-
τος, ὁ δὲ ἥλιος ἀνέτειλε πυριφλεγῆς θερμαίνων
τὰ πεπηγότα. Τὴν ἡμέραν ταύτην, καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία
γηραίρει τὴν μνήμην τῶν 40 Μαρτύρων, τὰ σήμαντρα
τῶν ἐκκλησιῶν ἐσήμαινον, ὁ κράκτης διὰ τῆς λυγιφθόγ-
γου φωνῆς ἐκάλει τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν ἐκκλησίαν
ἀόριστι κοκόνις εἰς τὴν ἐκκλησίαν» καθότι οἱ ἄνδρες
προηγοῦντο καὶ δὲν εἶχον ἀνάγκην προσκλήσεως.

Πρόκειται νὰ διηγηθῶμεν ἐν συντομίᾳ ἱστορικόν τι
θλιβερόν λαβὸν χώραν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν Ἀ-
δριανουπόλει, ὅπως ἅπαξ ἔτι καταδειχθῆ τὸ μάταιον τοῦ
ἐν τῷ πλάνῳ τούτῳ κόσμῳ ἀνθρωπίνου βίου.

Οἱ προπάτορες ἡμῶν Ἀδριανουπολίται ὁμολογουμένως
ἐφύλαττον ἀκριβῶς τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα, τὰ ἐν
ταῖς οἰκίαις πατριαρχικὰ ἔθιμα, τὰς ἐν συναναστροφαῖς
ἀξιοζήλους συμπεριφοράς. Ἄλλ' ἐπεδίδοντο καὶ εἰς
τὰς ἀθῶας ἐξοχικὰς διασκεδάσεις καθ' ὠρισμένας ἐπο-
χάς, ἅς παρέλαβον ἐκ προγονικῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ
ἐξετέλουν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν θρησκευτικῶν πεποιθή-

σεων. Αἱ διασκεδάσεις τῶν Ἀδριανουπολιτῶν καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα, αἱ καθ' ὅλον τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἐκδρομαὶ εἰς τὰς ἀμπέλους, αἱ κατὰ τὸν χειμῶνα οἰκογενειακαὶ συναναστροφαί, ἀθῶραι, συμπαθεῖς, τὴν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγάπην καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν συνδυάζουσαι, εἰσὶν ἀπαραμίλλοι, καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ὑγιεινῆς ὠφέλιμοι.

Τοιαύτην λοιπὸν ἐκδρομὴν ἐν τῇ ἐξοχῇ φέρουσι κατὰ παράδοσιν καὶ τὴν ἡμέραν τῶν 40 Μαρτύρων. Ἐξήρχοντο σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ Ἄρτα ποταμοῦ στρωννύοντες ἔτρωγον, ἔπινον, ἐχόρευον, ἠδολέσχουν, καὶ κατὰ τοὺς ἰατροὺς ἀνέπνεον καθαρὸν ἀέρα. Ἐὰν ἡ ἡμέρα ἦτο ἀνάστατος, ἀλλὰ καὶ ἡ νύξ ἦτο ἀεικίνητος· διότι κατὰ ταύτην παρεσκευάζοντο τὰ γυαλὰν γυαπράκια, τυπικὸν φαγητόν, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία «σαράντα νὰ φᾶς, σαράντα νὰ πιῆς καὶ σαράντα νὰ χορεύσης» (1). Ἐν τῇ παρασκευῇ τοῦ φαγητοῦ τούτου πολλάκις ἐλάμβανον χώραν καὶ μικροκαυγάδες μεταξὺ πενθερᾶς καὶ νύμφης, τῆς μὲν ἐπιμενούσης ὅτι διὰ τῆς σταφίδος Σουλτανιῆ γίνεται νόστιμον, τῆς δὲ διὰ τοῦ Κουρεντῆ.

Ἡ ἡμέρα διήλθεν ἐν πάσῃ χαρᾷ καὶ θυμηδίᾳ. Εἰς τὰ πρόσωπα ὄλων ἐφαίνετο ἡ φαιδρότης, ἐν τῇ καρδίᾳ ἡ εὐχαρίστησις, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἡ εὐφροσύνη. Αἱ ὤραι τῆς χαρᾶς, λέγουσιν, ἀστραπηδὸν διέρχονται, αἱ δὲ τῆς λύπης ἐπικάθηνται βαρέως. Οὕτω ἡ ἡμέρα ἐκλινεν εἰς δύοσιν, καὶ οἱ πάντες ἤρξαντο ἀναχωρεῖν πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὰς ἐστίας των. Ἡ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἄρτα γέφυρα

(1) Ἐν Σηλυβρία λέγουσι «σαράντα φᾶς, σαράντα πιῆς, σαράντα δὸς» καὶ τὴν ψυχῆς.

ἐν τῇ διόδῳ αὐτῆς ἦτο ξυλίνη, καὶ ἐπομένως ἐδέχθη τὸ ἄχθος μέγα· αἱ δυνάμεις αὐτῆς δὲν ἀντέσχον, ὅτε δὲ τὸ πλῆθος ὅλον διήρχετο αὐτήν, καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν ἄκρων ἐθεῶντο τὸν ποταμὸν μεθ' ὀρμῆς ῥέοντα, οἱ δὲ ἔβαινον πρὸς τὸ τέρμα, ἠσθάνθησαν αἴφνης τριγμὸν τινα ἀπαίσιον, ἐμβαλόντα τὸν φόβον· δεύτερος τριγμὸς φοβερώτερος τοῦ πρώτου ἐπέφερε τὴν σύγχυσιν, τὴν φυγὴν, καθ' ἣν ἐν τῷ μέσῳ ἡ γέφυρα ὑποχωρεῖ, καταρρέει, καὶ συμπαρασύρει πλῆθος ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων.

ᾠ! φοβερά ἡ στιγμή. ... Τὸ πρῶτ' ἠθροῖα, καὶ τὸ ἐσπέρας κλαυθοὶ καὶ ὀδύνη. Οἱ πνιγέστες ἀριθμοῦνται εἰς 100-150.

Τὸ ἐπιὸν ἔτος ἐπεσκέφθη τὴν πόλιν ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος Μαχμούτ, διαταγῇ τοῦ ὁποίου ἀνηγέρθη ἡ νῦν γέφυρα λιθίνη (Γενῆ Κιοπροῦ) Νέα γέφυρα, καὶ ἦτις δικαίως ἔδει καλεῖσθαι ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀναμορφωτοῦ ἐκείνου Σουλτάνου «Μαχμουτιέ.»

Ἐν ἀγίῳ ὄρει Ἄθω. 1896 κατὰ Ὀκτώβριον.

Ἀλέξανδρος Ε. Λαυριώτης

Ἀδριανουπολίτης

